

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К.Д.УШИНСЬКОГО»

«Затверджую»

Ректор

Андрій КРАСНОЖОН

«15» травня 2022 р.

**ПРОГРАМА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ УСНОЇ
СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

I. Загальні положення

Співбесіда з абітурієнтами проводиться з метою виявлення загальних знань з української мови, перевірки рівня мовленнєвих умінь та навичок. Програма індивідуальної усної співбесіди з української мови відповідає чинній Програмі з української мови для шкіл з українською мовою навчання та на основі Державного стандарту базової загальної середньої освіти.

Співбесіда передбачає виконання певних завдань, під час яких необхідно визначити:

- рівень базової та основної підготовки вступників з української мови;
- ступінь готовності до майбутнього навчання.

II. Перелік питань для співбесіди з української мови

1. Звуки мови. Голосні та приголосні звуки. Приголосні тверді і м'які, дзвінки та глухі.
2. Склад. Наголос. Ненаголошені голосні, їх вимова і позначення на письмі. Вимова приголосних звуків і позначення їх на письмі.
3. Уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних.
4. Найпоширеніші випадки чергування голосних та приголосних звуків.
5. Правила вживання апострофа та м'якого знака.
6. Написання слів іншомовного походження.
7. Спільнокореневі слова і форми слова. Основа слова і закінчення змінних слів. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення.
8. Вимова і написання префіксів з- (зі-, с-), роз-, без-, пре-, при-, прі-.
9. Змінювання і творення слів. Основні способи словотворення в українській мові. Зміна приголосних при творенні слів.
10. Правопис складних і складноскорочених слів.
11. Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слова.
12. Синоніми, антоніми, омоніми, пароніми.

13. Поняття про фразеологізми. Типи фразеологізмів. Джерела української фразеології.
14. Граматика, її розділи.
15. Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
16. Рід, число, відмінок іменників.
17. Відміни іменників. Правопис відмінкових закінчень іменників.
18. Невідмінювані іменники. Способи творення іменників.
19. Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
20. Якісні, відносні та присвійні прикметники.
21. Ступені порівняння прикметників, їх утворення.
22. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.
23. Числівники як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Числівники кількісні і порядкові. Числівники прості, складні і складені.
24. Відмінювання кількісних і порядкових числівників. Правопис числівників.
25. Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди займенників.
26. Відмінювання займенників. Правопис займенників.
27. Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова.
28. Способи дієслова. Види дієслів. Часи дієслів.
29. Дієслова I та II дієвідмін. Особа і число. Безособові дієслова. Способи творення дієслів. Правопис дієслів.
30. Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення.

31. Відмінювання дієприкметників. Дієприкметниковий зворот. Безособові дієслівні форми на –но, -то. Правопис дієприкметників.
32. Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівник доконаного і недоконаного виду, їх творення. Дієприслівниковий зворот. Правопис дієприслівників.
33. Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення. Правопис прислівників разом, окремо та через дефіс.
34. Сполучник як службова частина мови. Сполучники сурядності і підрядності. Групи сполучників за будовою. Правопис сполучників окремо і через дефіс.
35. Частка як службова частина мови. Формотворчі, словотворчі та модальні частки. Написання часток. Правопис часток «не» і «ні» з різними частинами мови.
36. Вигук як частина мови. Правопис вигуків.
37. Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного члена.
38. Просте речення. Види речень за метою висловлювання.
39. Члени речення, способи їх вираження та різновиди. Прикладка як різновид означення. Порівняльний зворот.
40. Розділові знаки в кінці речення. Тире між підметом і присудком. Розділові знаки при прикладках і порівняльних зворотах.
41. Речення односкладні та двоскладні. Різновиди односкладних речень. Повні і неповні речення. Тире в неповних реченнях.
42. Однорідні члени речення. Узагальнювальне слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення.

- 43.Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки в них.
- 44.Відокремлені другорядні члени речення. Розділові знаки при відокремлених членах речення.
- 45.Звертання та вставні слова, розділові знаки при них.
- 46.Складне речення, його типи. Складносурядне речення. Розділові знаки в складносурядних реченнях.
- 47.Складнопідрядне речення із сполучниками і сполучними словами. Основні види підрядних речень. Розділові знаки в складнопідрядних реченнях.
- 48.Складне речення з кількома підрядними.
- 49.Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому реченні. Складне речення з різними видами зв'язку, розділові знаки в ньому.
- 50.Пряма і непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.

Індивідуальна усна співбесіда відбувається у формі усних запитань і відповідей без попередньої письмової підготовки вступників.

У процесі підготовки відповіді заборонено використання підручників, посібників, довідкової літератури, підказування.

Абітурієнти, які проходять співбесіду, повинні знати і вміти:

- правильно писати слова з визначеними орфограмами;
- записувати слова фонетичною транскрипцією, вміти охарактеризувати фонетичні явища в словах;
- відділяти закінчення від основи, добирати спільнокореневі слова, розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, визначати спосіб творення слів;
- добирати до слів синоніми, антоніми та використовувати їх у мовленні;
- розпізнавати частини мови, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль;

- розрізняти словосполучення та речення, визначати типи підрядного зв'язку в словосполученнях;
- визначати структуру речення, вид речення, правильно ставити розділові знаки й обґрунтовувати їх постановку;
- говорити українською мовою з дотриманням правил орфоєпії;
- застосовувати теоретичні знання для створення висловлювань у різних стилях і видах мовлення.

III. Критерії оцінювання відповіді

Оцінювання індивідуальної усної співбесіди здійснюється за 200-бальною шкалою. Мінімальна кількість балів, яку необхідно набрати вступнику, щоб результат був задовільним – 100.

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень
0-99	Вступник виявив незнання або нерозуміння навчального матеріалу, не відповів на більшу кількість запитань, не володіє мовознавчою термінологією. Допущені помилки у визначенні понять, висвітленні основних положень, які не виправлені після зауваження викладача.
100 - 110	Вступник впорався з питаннями, проте показав недостатню сформованість лінгвістичних умінь та навичок.
111 - 121	Вступник допускає помилки у визначенні понять, використанні наукової термінології, які виправлені після кількох навідних питань.
122 - 132	Вступник недостатньо повно розкриває зміст питань, але показує їхнє загальне розуміння.
133 - 143	Вступник у викладі матеріалу допускає невеликі прогалини, які виправляє після навідних питань викладача.
144 - 154	Вступник допускає один-два недоліки при висвітленні основного змісту питань, які усунені після зауваження викладачів.

155 - 165	Вступник допускає помилку або більше двох недоліків при висвітленні додаткових питань, які легко виправлені після зауваження викладачів.
166 - 176	Знання, вміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник у повному обсязі дає відповіді на питання, але допускає мінімальні неточності у визначенні мовних понять.
177 - 187	Знання, вміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник безпомилково відповідає на усі визначені та додаткові питання, демонструє теоретичні знання на практиці.
188 - 200	Знання, вміння й навички вступника повністю відповідають вимогам програми, зокрема вступник бездоганно відповідає на основні та додаткові питання, з легкістю демонструє теоретичні знання на практиці, наводить власні приклади.

IV. Рекомендована література

1. Волощак М. Неправильно-правильно: довідник з українського слововживання. Київ : Просвіта, 2000. 128 с.
2. Горпинич В. О. Українська морфологія : навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2002. 350 с.
3. Омельчук С. А. Практикум з правопису української мови. Київ : Грамота, 2019. 65 с.